

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Politiek en ruimte

Opgave 1 – Gemeentelijke herindeling rondom Oldambtmeer

1 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- de bevolking in de regio (rond het Oldambtmeer) zal toenemen / er meer koopkrachtige bewoners komen 1
- waardoor voorzieningen in de betrokken gemeenten (met name Winschoten) een groter draagvlak krijgen / waardoor voorzieningen van een hogere orde rendabel worden 1

2 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste veranderingen zijn:

- De (mate van) stedelijkheid neemt toe / er komen nieuwe woningen bij.
- Er komen nieuwe natuurgebieden bij.
- Er wordt nieuwe infrastructuur aangelegd.
- Er verdwijnt een aantal wegen.

per juiste verandering 1

3 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste argumentatie zijn:

- Het nieuwe recreatiegebied zou anders in drie gemeenten komen te liggen 1
  - en daardoor zou onnodig veel overleg en afstemming voor een gemeenschappelijk beleid nodig zijn 1
- of
- Het nieuwe recreatiegebied komt dan geheel in één gemeente te liggen 1
  - waardoor het beleid omtrent dit gebied efficiënt gevoerd kan worden 1

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 2 – Nomadische leefwijze van de Tuareg steeds meer onder druk

4 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste gebiedskenmerken zijn:

- Het was voornamelijk woestijngebied.
- Het was een gebied met weinig toen bekende natuurlijke hulpbronnen.
- Het was een gebied met een geringe bevolkingsdichtheid.
- Het gebied heeft nauwelijks landschappelijke elementen die een barrière vormen, zoals bergketens of rivieren.

per juist gebiedskenmerk 1

5 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste redenering zijn:

- De trek van de Tuareg naar het zuiden veroorzaakt in droge tijden nog meer schaarste van landbouwgrond en water 1
  - waardoor er strijd om grond / om water kan ontstaan tussen de nomadische Tuareg en de sedentaire / akkerbouwbedrijvende bevolking 1
- of
- In dat deel leven naast de Tuareg ook andere volken (sedentaire akkerbouwers) 1
  - waardoor bij droogte strijd kan ontstaan tussen deze volken en de Tuareg om de beschikbare grond / het beschikbare water 1
- of
- In dat deel wordt (steeds) meer grond (en water) in gebruik genomen door sedentaire akkerbouwers 1
  - waardoor in geval van droogte strijd kan ontstaan tussen de akkerbouwers en de Tuareg om de schaarse grond / het schaarse water 1

6 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- de Tuareg een nomadische leefwijze hebben 1
- waardoor ze dan in hun leefwijze zouden worden gehinderd door staatsgrenzen 1

7 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- Regeringen zijn bang dat als aan de Tuareg autonomie wordt verleend, andere volken ook meer autonomie zullen eisen.
- Regeringen zijn bang voor verlies van macht.

per juiste reden 1

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 3 – De Portugese schoenenindustrie

8	maximumscore 2	
	• ja	0
	Uit de motivering moet blijken dat	
	• in Noord-Portugal zich meer dan 90 procent van alle schoenenindustrie bevindt	1
	• in Noord-Portugal zich meer dan 90 procent van alle werknemers in de schoenenindustrie bevindt	1
9	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste argumenten vóór zijn:	
	– Door de verplaatsing heeft de Europese schoenenindustrie meer kansen in de concurrentiestrijd met de Aziatische schoenenfabrikanten. – De regionale ongelijkheid in Europa zal kleiner worden. – De werkgelegenheid komt nu ten goede aan gebieden in Europa waar de economische situatie slechter is.	
	per juist argument	1
10	maximumscore 1	
	Een voorbeeld van een juiste reden is:	
	Door importheffingen op Aziatische schoenen zijn er meer kansen voor de Portugese schoenenindustrie om haar schoenen op de Europese markt te verkopen.	
11	maximumscore 2	
	Uit de redenering moet blijken dat	
	• Chinese en Vietnamese schoenenfabrieken in de EEZ produceren voor de Europese markt	1
	• door importheffingen hun producten duurder worden	1

Migratie en mobiliteit

Opgave 4 – Migranten uit Afrika

12	maximumscore 2	
	Uit de redenering moet blijken dat	
	• de zuidelijke route een tussenliggende mogelijkheid (intervening opportunity) is om naar Europa te gaan	1
	• omdat de transporteerbaarheid (transferability) naar de Canarische Eilanden (Spanje) behoorlijk goed is	1

Vraag	Antwoord	Scores
13	maximumscore 2 Uit de argumentatie moet blijken dat	
	• illegale migranten na een gelukke oversteeek belanden in het Schengengebied / in de EU waar zij vrij kunnen reizen • maar de Nederlandse overheid wil ongelimiteerde toegang tot Nederland voorkomen	1 1
14	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist argument vóór het voorstel van Sarkozy zijn:	
	– Op deze manier kunnen beter opgeleide mensen uit Afrika zich in Europa verder ontwikkelen (en dat is niet alleen goed voor Europa maar na terugkeer naar hun geboorteland zal ook dat land daar profijt van hebben). – Op deze manier kunnen de Afrikaanse migranten meer participeren in de Europese samenlevingen.	
15	maximumscore 1 Een voorbeeld van een juist argument tégen het voorstel van Sarkozy is: Op deze manier zullen de hoogst opgeleide Afrikanen wel eens in grote aantallen naar de EU kunnen vertrekken, wat leidt tot braindrain in Afrika.	

Opgave 5 – Migratie in de vier grote steden

16 maximumscore 1
–55.000

Opmerking
Elk ander getal is 0 punten.

17 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste demografische oorzaken zijn:

- daling van de immigratie van niet-westerse allochtonen
- stijging van immigratie van westerse allochtonen
- suburbanisatie van niet-westerse allochtonen
- daling geboortecijfer bij niet-westerse allochtonen
- stijging van geboortecijfer bij westerse allochtonen en/of autochtonen
- minder suburbanisatie van autochtonen
- de terugkeer naar de stad van autochtonen

per juiste demografische oorzaak

1

Vraag	Antwoord	Scores
18	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste pullfactoren zijn: – Er zijn goedkope woningen beschikbaar. – Er zijn specifieke voorzieningen beschikbaar. – Er zijn familieleden en landgenoten aanwezig. per juiste pullfactor	1
19	maximumscore 2 • A: studiemogelijkheden in de vier grote steden • B: betere huisvesting / betere banen en/of hoger inkomen elders / andere levensfase / mensen met jonge kinderen willen vaak liever niet in een grote stad wonen	1 1

Opgave 6 – Het Randstadspoor

20	maximumscore 1 de toegenomen afstand tussen wonen en werken	
21	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juist antwoord is: • Randstadspoor heeft een hoge gebruikswaarde omdat de treinen snel, comfortabel en frequent rijden • Vervoer per trein kent een hoge toekomstwaarde omdat het de duurzaamheid ten goede komt	1 1
	<i>Opmerking</i> <i>Er mogen alleen punten worden toegekend als het begrip in de juiste context is gebruikt.</i>	
22	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat • het Randstadspoor een deel van de lokale en regionale automobilisten uit hun auto zal halen • waardoor het minder druk wordt op de autosnelwegen rond de stad Utrecht (en het verkeer op de doorgaande oost-west route sneller kan rijden)	1 1

Vraag	Antwoord	Scores

Actieve aarde

Opgave 7 – De veranderingen van het Ertzgebirge in de loop van de geologische geschiedenis

23 maximumscore 3

Uit de beschrijving moet blijken dat

- het landschap toen een laaggelegen moeras / veengebied / rivierdelta was 1
- het klimaat toen warm 1
- en vochtig was 1

24 maximumscore 1

slenk

25 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- door opstijgend magma de aardkorst daar werd uitgerekt (oorzaak) 1
- waardoor breuken ontstonden (met vulkanisme als gevolg) (gevolg) 1

26 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- het hoogteverschil tussen horst en slenk de stroomsnelheid van de rivieren deed toenemen (oorzaak) 1
- waardoor de eroderende werking van de rivieren groter werd (gevolg) 1

27 maximumscore 3

- metamorf gesteente 1

De juiste oorzaken zijn:

- toename van de druk 1
- toename van de temperatuur 1

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 8 – Vulkanisme

28 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste eigenschappen zijn:

- Het magma is stroperig / bevat verhoudingsgewijs veel silicaat / is zuur.
- Het magma bevat verhoudingsgewijs veel waterdamp of andere gassen.

per juiste eigenschap

1

29 maximumscore 1

de toename van de bevolking in de buurt van vulkanen

30 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- bevolking is minder afhankelijk van lokaal voedsel
- verbetering van het wegennet / infrastructuur
- snellere en betere internationale hulp
- verbetering van vervoermiddelen
- aanwezigheid van rampenplannen
- verbetering van communicatiemiddelen

per juiste reden

1

31 maximumscore 2

Uit de beschrijving moet blijken dat

- vulkanische as afkoeling van de atmosfeer veroorzaakt
- terwijl de uitgestoten gassen de atmosfeer opwarmen

1

1

Opgave 9 – Klimaatverandering door de mens?

32 maximumscore 2

- pollenanalyse / palynologie
- C₁₄-methode

per juiste methode

1

33 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste oorzaken van de temperatuurdaling in de periode 1945-1976 zijn:

- extra activiteit van vulkanisme
- verandering van de zonneactiviteit of stabilisatie

Vraag	Antwoord	Scores

34 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist argument is:

Op langere termijn is er een stijgende trend van de temperatuur.

Bronvermeldingen

- bron 1 vrij naar: agenda vitaal platteland 2007, ministerie van LNV, www.detweedegemeentevangroningen.nl, www.blauwestad.nl
- bron 2 en 3 bron: Cito
- bron 4 vrij naar: <http://www.monde-diplomatique.fr>
- bron 5 vrij naar: the world factbook <https://www.cia.gov/library/publications>
- bron 6 bron: Cito
- bron 7 en 8 vrij naar: Geographische Rundschau 57, nummer 12, 2005
- bron 9 vrij naar: ANP, 23 februari 2006
- bron 10 vrij naar: NRC Handelsblad, 23 januari 2006
- bron 11 vrij naar: Geografische Rundschau 57, nummer 12, 2005
- bron 12 en 13 vrij naar: NRC Handelsblad, 11 juli 2006
- bron 14 en 15 vrij naar: Bevolkingsvraagstukken in Nederland anno 2006; grote steden in demografisch perspectief
- bron 16 vrij naar: <http://www.passewaaij.nl>
- bron 17 vrij naar: www.randstadspoor.nl
- bron 18 vrij naar: Wagenbreth, O. en W. Steiner, Geologische Streifzüge, Leipzig, 1990 en vrij naar: <http://home.arcor.de/rn.ar/erzgebirge/landkarte>
- bron 19 vrij naar: Tingley J.V. e.a., Geologic Tours in the Las Vegas Area, Nevada Bureau of Mines and Geology, University of Nevada, Reno, 2001
- bron 20 vrij naar: Professor Gareth Davis, inaugurele rede over vulkanisme en het risico voor de mensheid, gehouden op de Vrije Universiteit Amsterdam op 13 juni 2005. Deze rede is gepubliceerd in het tijdschrift Gea, juni 2006
- bron 21 vrij naar: enkele citaten van een artikel gepubliceerd op de website van Vrij Nederland <http://www.vn.nl>
- bron 22 bron: Cito